

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) จุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 และเพื่อศึกษาปัญหาของการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 โดยเป็นมีจำนวนโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมทั้งสิ้น 34 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 34 คน ครูผู้สอนจำนวน 400 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 34 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 34 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ครูผู้สอนจำนวน 196 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายกำหนดขนาดโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan รวมจำนวนทั้งสิ้น 230 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นเอง ได้แก่แบบสอบถามสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ใช้สอบถามสภาพและข้อมูลทั่วไปของสภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ได้แก่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยสอบถามแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end) สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 230 ฉบับ

3. ผู้วิจัยได้รับคืนจำนวน 191 ฉบับ จากนั้น ตรวจสอบและคัดเลือกได้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ นำแบบสอบถามมาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อแล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT Framework ของผู้บริหารและครู โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT Framework ของผู้บริหารและครู โดยหาค่าความถี่

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 สรุปผลการศึกษาค้นคว้า ได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในภาพรวมทุกด้านมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการดำเนินงาน

สูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านเครื่องมือ และ ด้านที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุดคือ ด้านนักเรียน

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 สภาพการดำเนินงานด้านนักเรียน (S – Student) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูมีความเห็นว่า สภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับมากทุกข้อ โดย ข้อที่มีการดำเนินงานสูงสุดคือ ข้อที่ 3 ครูอธิบายให้นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รับรู้และเข้าใจในลักษณะของความพิการ รวมถึงข้อจำกัดของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อที่ 8 จัดกิจกรรมให้ความรู้แก่นักเรียนปกติ โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาบรรยายหรือการให้ชมสื่อต่างๆ

ปัญหาการดำเนินงานด้านนักเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็นว่า ในด้านนักเรียนพบปัญหาการดำเนินงาน ดังนี้ อันดับแรก คือ แบบคัดกรองนักเรียนไม่มีความชัดเจนทำให้เกิดความสับสนในการคัดกรองเด็ก อันดับที่สอง ปัญหาในการเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ นักเรียน ชุกชน และสร้างความวุ่นวายในชั้นเรียน

2.2 สภาพการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็นว่าสภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีการดำเนินงานสูงสุดคือ ข้อที่ 9 จัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติในชั้นเรียนเต็มเวลา และข้อที่มีการดำเนินงานต่ำสุดคือ ข้อที่ 2 ปรับสภาพแวดล้อม ให้เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนแต่ละประเภท

ปัญหาการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็นว่า ในด้านสภาพแวดล้อม พบปัญหาการดำเนินงาน ดังนี้ อันดับแรก คือ ขาดงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม อันดับที่สอง ครูมีจำนวนน้อยทำให้ไม่เพียงพอในการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ เพื่อนๆ มักจะล้อเลียนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

2.3 สภาพการดำเนินงาน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A-Activities) พบว่าผู้บริหารโรงเรียน และครูมีความเห็นว่าสภาพการดำเนินงาน จัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยภาพรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ ข้อที่ 14 รายงานและประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้บุคคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นได้รับทราบ และข้อที่มีการดำเนินงานต่ำสุดคือ ข้อที่ 9 มีการจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนร่วม

ปัญหาการดำเนินงานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูมีความเห็นว่าในด้านการจัดการเรียนการสอนพบปัญหา ดังนี้ อันดับแรก คือ ครูขาดความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรในการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อันดับที่สอง ครูขาดความเข้าใจในการจัดทำแผน I.E.P และแผน IIP และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสร้างความวุ่นวายในชั้นเรียนและไม่ยอมทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4 สภาพการดำเนินงาน ด้านเครื่องมือ (T-Tools) พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็นว่าสภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาสภาพการดำเนินงานเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีการดำเนินงานสูงสุด คือ ข้อที่ 2 โรงเรียนกำหนดแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียน และข้อที่มีการดำเนินงานต่ำสุดคือ ข้อที่ 11 โรงเรียนจัดบริการต่างๆสนับสนุน การศึกษาของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท เช่น ผูกอบรวม เตรียมความพร้อมบำบัดฟื้นฟู เป็นต้น

ปัญหาการดำเนินงานด้านเครื่องมือ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็นว่าในด้านการเครื่องมือพบปัญหาดังนี้ อันดับแรก คือ ขาดสื่อการเรียนรู้น่าสนใจและเร้าความสนใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ อันดับที่สอง ครูขาดความรู้ ความสามารถในการผลิตสื่อประกอบการเรียนการสอน และปัญหาที่มีลำดับความถี่น้อยที่สุดคือ ครูมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาผลิตสื่อ

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในภาพรวมทุกด้านมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีสภาพการดำเนินงานสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และ ด้านมีสภาพการดำเนินงานน้อยสุดคือด้านนักเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าถึงแม้ว่าสภาพการดำเนินงานด้านนักเรียนจะมีสภาพการดำเนินงานที่น้อยที่สุดแต่ก็ยังมี การดำเนินงานอยู่ในระดับมากเช่นกัน จะเห็นได้ว่าสภาพการดำเนินงานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 นั้นมีการให้ความสำคัญในการดำเนินงานทุกๆ ในด้าน เนื่องจากว่าทุกด้านสามารถส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถพัฒนาตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอัจฉราภรณ์ บัณวล (2550) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) มีการดำเนินงานโดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านเครื่องมือ อยู่ในระดับมาก

ปัญหาการดำเนินงานปัญหาในการดำเนินงานที่สูงที่สุด คือ ด้านนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในลำดับต่อมาคือ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านที่พบปัญหาน้อยที่สุดคือด้านเครื่องมือ จากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานด้านนักเรียนมีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากว่า เกณฑ์ในการคัดเลือกและแบบคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษนั้นไม่มีความชัดเจนและทำความเข้าใจได้ยาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านนักเรียน พบว่า มีสภาพการดำเนินงานดังนี้ ครูมีการอธิบายให้นักเรียนปกติในชั้นเรียนได้รับรู้และเข้าใจในลักษณะของความพิการ รวมถึงข้อจำกัดของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่นักเรียนปกติ เชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทำงานเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาบรรยาย หรือการให้ชมสื่อต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของของ โสภณ คำปาเชื้อ (2550) พบว่า การศึกษาด้านนักเรียนพบว่า (Student) มีการเตรียมความพร้อมเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม มีการคัดกรองอย่างเป็นระบบ มีการเตรียมความ

พร้อมเด็กทุกคนให้รับถึงวิธีการปฏิบัติต่อคนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างเหมาะสมและมีการคัดกรองเด็กอย่างเหมาะสม

ปัญหาการดำเนินงานในด้านนักเรียนผลการศึกษพบว่า แบบคัดกรองนักเรียนไม่มีความชัดเจนทำให้เกิดความสับสนในการคัดกรองเด็ก ปัญหาในการเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ นักเรียนชุกชน และสร้างความวุ่นวายในชั้นเรียน

2. สภาพการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม (E-Environment) พบว่ามีสภาพการดำเนินงานดังนี้ คือโรงเรียนมีการเตรียมการ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและจัดให้มีการเรียนร่วมเต็มเวลา สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของโสภณ คำปาเชื้อ (2550) พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของเด็กอย่างเหมาะสม

ปัญหาการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า ขาดงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ครูมีจำนวนน้อยทำให้ไม่เพียงพอในการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อนๆ มักจะล้อเลียนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของสะอาด สุวรรณทา (2545) พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมไม่มีงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม งบประมาณที่ได้รับหรือวัสดุอุปกรณ์ ที่จัดสรรมาให้ไม่เพียงพอและไม่ตรงกับความต้องการ

3. สภาพการดำเนินงานด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) พบว่ามีสภาพการดำเนินงานดังนี้ โรงเรียนมีการรายงานและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและผู้ปกครองทราบอยู่เสมอโดยการจัดทำเอกสารเผยแพร่ แผ่นประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบ ผลการศึกษาพบว่า ครูขาดความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรในการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ครูขาดความเข้าใจในการจัดทำแผน I.E.P และแผน IIP และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสร้างความวุ่นวายในชั้นเรียนและไม่ยอมทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย

4. สภาพการดำเนินงานด้านเครื่องมือ (Tools) พบว่า มีสภาพการดำเนินการดังนี้ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการจัดการเรียนร่วม และพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของโสภณ คำปาเชื้อ (2550) พบว่า ด้านเครื่องมือ โรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบายเกี่ยวกับการรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม

ปัญหาด้านเครื่องมือ ผลการศึกษาพบว่า ขาดสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจและ
 ได้รับความสนใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ครูขาดความรู้ ความสามารถในการผลิตสื่อประกอบ
 การเรียนการสอน ครูมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาผลิตสื่อ สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ
 อัจฉราภรณ์ บั่วนวล(2550) พบว่า ด้านเครื่องมือ ปัญหาที่มีมากที่สุดคือ ขาดสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ
 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผู้บริหารควรจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้ปกครองยอมรับว่าลูกหลานของตน
 เป็นนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
2. ผู้บริหารควรจัดให้มีการทำความเข้าใจโดยการประชุมผู้ปกครอง และส่งเสริมให้
 ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล และเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
3. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการอบรมครูหลักการ เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน การ
 จัดทำหลักสูตรและการจัดทำแผน I.E.P และแผน IIP และวิธีการการวัดผลประเมินผลนักเรียนที่มี
 ความต้องการพิเศษ
4. ผู้บริหารควรสรรหาครูที่ศึกษามาทางด้านการศึกษาพิเศษโดยตรงเข้ามาดูแลนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาบทบาทและรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการ
 จัดการเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานในการจัดการเรียน
 สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ